

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв

кафедра культурології та хореографічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____**

_____ 2018р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

Медіа в сучасній культурній комунікації

підготовки магістра

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 034 Культурологія

освітньої програми (спеціалізації) Культурологія

Програма навчальної дисципліни «Медіа в сучасній культурній комунікації» для студентів підготовки магістра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньої програмою Культурологія.

Розробник: Бондарук С.О. доцент кафедри культурології та хореографічного мистецтва, кандидат філософських наук.

Рецензент: Борейко Ю.Г., завідувач кафедри філософії та релігієзнавства, доктор філософських наук.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри культурології та хореографічного мистецтва

протокол № ____ від _____ 2018р.

Завідувач кафедри: Головей В. Ю.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету культури і мистецтв

протокол № ____ від _____ 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету культури і мистецтв

Каленюк О. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Бондарук С.О., 2018.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія ОП Культурологія магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 5
		Семестр 10
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 18 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні _____ год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 102 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: іспит	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія ОП Культурологія Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 6
		Семестр 12
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 4 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні _____ год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 128 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: іспит	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – надання студентам базових знань з історії і теорії медіа в контексті комунікації та опанування ними новітніх трансформаційних тенденцій у медіакulturі, пов'язаних з розвитком глобальних комп'ютерних мереж, соціальних мереж та хмарних комунікацій. **Завдання** полягають у наступному: виявлення особливостей історичного становлення та сучасного стану медіа в контексті розвитку масових комунікацій, простеження метаморфоз традиційних медіа та закономірностей виникнення і розвитку нових медіа в умовах інформаційного суспільства, поглиблення основ медіаграмотності студентів, розвиток навичок критичного аналізу сучасного медійного продукту, а також користуватися різними формами сучасних медіа ресурсів для їх застосування в різних галузях культури, зокрема для роботи в нових інтерактивних медіа.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

Знання

- Знати основні поняття й наукову термінологію в галузі дослідження;
- Розуміти роль медій у сучасній культурі;
- Знати особливості сучасного етапу розвитку інформаційного суспільства та ролі в ньому масових комунікацій;
- Мати ґрунтовні знання про структуру, функції та взаємозалежність системи культури та нових медіа у сучасному культурному житті;

Вміння

- Здійснювати критичний аналіз сучасних вітчизняних і зарубіжних медіапроектів;
- Використовувати набуті навички у галузі медіазнавства для роботи в традиційних і нових медіа.
- Давати критичну оцінку сучасним тенденціям у розвитку медіакультури.

Суспільні компетенції (навички)

- Мати власну культурну позицію щодо сучасних медіа та вміти її застосовувати в професійній діяльності та повсякденному житті;
- Бути в змозі застосовувати отримані знання та навички у роботі в сучасних медіа, а також користуватися різними формами сучасних медіа ресурсів для їх застосування в різних галузях культури.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Медіа та їх історична роль в комунікативних процесах

Тема 1. Ключові питання та проблеми медіакультури.

- Комунікація як обмін інформацією та проблема її збереження.
- Поняття медіа в сучасній культурології.
- Місце медіа та інформації у сучасному світі.
- Ключові поняття та терміни медіа.
- Поняття і феномен сучасної медіакультури.
- Функції медіакультури.

Тема 2. Медіа в системі культурних комунікацій.

- Культура як особливий тип інформаційного процесу.
- Поняття комунікації. Масова комунікація.
- Медіа як посередник в комунікативних процесах.
- Типологія медіа.
- Холодні, гарячі та перегріті медіа (за М.Маклюеном).
- Традиційні та нові медіа.
- Медіа як фактори соціокультурних трансформацій.
- Медіа: посередник і середовище.

Тема 3. Різновиди та історичний розвиток медіа.

- Давні способи передачі інформації.
- Винайдення друкарства та його роль в сучасній медіакультурі.
- Сучасні медіа.
- Преса, фото, реклама.
- Радіо, кіно, телебачення.

Тема 4. Друковані мас-медіа.

- Сучасне розуміння ЗМІ (мас-медіа)
- Жанрова палітра у пресі: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні жанри.
- Оформлення та дизайн друкованих видань.
- Основні поняття поліграфії.
- Маніпулятивні можливості преси.

Тема 5 Фотографія.

- Роль фотографії у масовій комунікації.
- Жанри та види фотографії.
- Професії пов'язані з фотомистецтвом.
- Фотожурналістика.

Тема 6. Кіно і телебачення

- Види та жанри кінопродукції.
- Анімація як особливий вид кіно.
- Кінематограф і телебачення в сучасній масовій культурі.
- Жанрове розмаїття в кінематографі й телебаченні.

Змістовий модуль 2. «Нові медіа» в умовах культури інформаційного суспільства.

Тема 7. Трансформація традиційних медіа в умовах глобальних мереж.

- Інтернет і мобільний зв'язок.
- Локальні, корпоративні та глобальні мережі.
- Засоби комунікації у мережі Інтернет.
- Соціальні мережі, форуми, чати: історія та сучасний стан.
- Поняття блогу та блогової журналістики (публіцистики).
- Онлайн-журналістика.
- Нові медіа та їх особливості.
- Інтернет-газети, журнали.
- Трансформації в радіомовленні та телебаченні.

Тема 8. Реклама в сучасних комунікативних процесах.

- Історія та роль реклами у сучасному суспільстві.
- Види та форми реклами.
- Специфічні види реклами.
- Психологічні маніпуляції у рекламних зразках.
- Реклама в мережі Інтернет.
- Банерні сервіси.

Тема 9. Музика, радіо і телебачення в глобальних мережах.

- Жанрове і стильове розмаїття музичних творів у сучасній культурі.
- Радіо як мас-медіа. Формати радіо.
- Відеокліп як засіб візуалізації музичного твору.
- Музичні аудіо та відео канали в Інтернеті. Сервіс «YouTube».
- Файлообмінники, онлайн-фоно- та відеотеки і проблеми дотримання авторського права.

Тема 10. Література в мережі.

- Електронні онлайн/бібліотеки.
- Медіарепрезентації.

- Аудіокниги: історія створення, розповсюдження.
- Електронні книги та розвиток нових носіїв друкованої інформації.
- Електронні книги: революційний крок чи кінець епохи друкованих видань?

Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Кон- сульт.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Медіа та їх історична роль в комунікативних процесах							
Тема 1. Ключові питання та проблеми медіакультури.	15	2	2	-	-	10	1
Тема 2. Медіа в системі культурних комунікацій	14	2	1	-	-	10	1
Тема 3. Різновиди та історичний розвиток медіа.	14	2	1	-	-	10	1
Тема 4. Друковані мас-медіа.	15	2	2	-	-	10	1
Тема 5. Фотографія.	15	2	2	-	-	10	1
Тема 6. Кіно і телебачення.	15	2	2	-	-	10	1
Разом за змістовий модуль 1	88	12	10			60	6
Змістовий модуль 2. «Нові медіа» в умовах культури інформаційного суспільства.							
Тема 7. Трансформація традиційних медіа в умовах глобальних мереж.	17	2	2	-	-	12	1
Тема 8. Реклама в сучасних комунікативних процесах	15	2	2	-	-	10	1
Тема 9. Музика, радіо і телебачення в глобальних мережах.	15	2	2	-	-	10	1
Тема 10. Література в мережі.	15	2	2	-	-	10	1
Разом за змістовий модуль 2	62	8	8			42	4
Разом	150	20	18			102	10

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Кон- сульт.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Медіа та їх історична роль в комунікативних процесах							
Тема 1. Ключові питання та проблеми медіакультури.	14	1	-	-	-	12	1
Тема 2. Медіа в системі культурних комунікацій	14	1	-	-	-	12	1
Тема 3. Різновиди та історичний розвиток медіа.	13	2	2	-	-	8	1
Тема 4. Друковані мас-медіа.	16	-	-	-	-	15	1

Тема 5. Фотографія.	15	-	-	-	-	14	1
Тема 6. Кіно і телебачення.	16	-	-	-	-	15	1
Разом за змістовий модуль 1	88	4	2			76	6
Змістовний модуль 2. «Нові медіа» в умовах культури інформаційного суспільства.							
Тема 7. Трансформація традиційних медіа в умовах глобальних мереж.	16	1	1	-	-	13	1
Тема 8. Реклама в сучасних комунікативних процесах	15	1	-	-	-	13	1
Тема 9. Музика, радіо і телебачення в глобальних мережах.	16	1	1	-	-	13	1
Тема 10. Література в мережі.	15	1	-	-	-	13	1
Разом за змістовий модуль 2	62	4	2			52	4
Разом	150	20	18			128	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Проаналізуйте історію розвитку способів збереження та передачі інформації від протомедіа до сучасних хмарних сервісів.
2. Нові інформаційні технології та технічні можливості сучасної культури.
3. Комп'ютерні мистецтва: експерименти з віртуальною реальністю.
4. Визначте особливості розвитку мистецтва в добу його технічної відтворюваності.
5. Висвітліть особливості художньо-естетичного аспекту сучасних мас-медіа
6. Висвітліть специфіку кінематографу як пріоритетної складової сучасної медіакультури.
7. Відео- і кіноінсталяції: поєднання статичної і динаміки зображення.
8. Віртуальні міфи і соціокультурна реальність сучасної України.
9. Людина телематична: зміна парадигми сприйняття.
10. Наведіть і проаналізуйте приклади маніпулювання суспільною свідомістю у телевіртуальному просторі.
11. Особливості комунікації «людина-екран».
12. Особливості мистецтва «нових медіа».
13. Особливості розвитку мистецтва в добу його технічної відтворюваності.
14. Охарактеризувати відмінності понять «симуляція» і «репрезентація» на прикладі сучасних медіа.
15. Охарактеризувати діалектику об'єктивного і суб'єктивного в процесі фотографування.
16. Охарактеризувати тенденцію віртуалізації сучасної культури.
17. Охарактеризуйте зміну соціального статусу сучасного мистецтва та його суспільних функцій в контексті медіакультури.
18. Охарактеризуйте особливості презентації медіамистецтва у виставкових галереях та музеях.
19. Поняття віртуальності: культурологічний контекст.
20. Поняття медіамистецтва.
21. Проаналізувати особливості реклами в контексті міського ландшафту (на прикладах нашого міста).
22. Проаналізувати особливості українського короткохвильового радіоэфіру.
23. Проаналізувати суперечливий характер впливу телебачення на свідомість і культурний рівень глядача.
24. Проаналізуйте зміну в структурі індустрії розваг під впливом сучасних медіазасобів.
25. Проаналізуйте культурно-технічні можливості віртуального спілкування в Інтернет-мережах.
26. Проаналізуйте парадоксальність дихотомії «елітарне-масове» в сучасній медіакультурі.
27. Проаналізуйте специфіку віртуальної природи реклами.
28. Проаналізуйте структуру телепрограм провідних українських телеканалів.
29. Просторово-часові параметри відео- і кіноінсталяцій.
30. Розвиток радіомереж в контексті сучасної культури.
31. Розкрити зміст поняття «гіперреальності» за Ж.Бодріаром.
32. Симулякри телевіртуального.
33. Типологія провідних функцій телевіртуального.
34. Формально-технічна та змістовна еволюція фотографії в контексті культури.
35. Фотографування як пізнання та інтерпретація реальності.
36. Аналітичні жанри у журналістиці.
37. Анімація як вид кіномистецтва
38. Поняття і характеристика аудиторії медіа.
39. Блог як різновид нових медіа.
40. Чи є відеокліп жанром мистецтва.

41. Інформаційні жанри у журналістиці.
42. Комп'ютерна залежність як соціокультурна і психологічна проблема.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

Поточний контроль (маx = 40 балів)					Модульний контроль (маx = 60 балів)				Загальна кількість балів		
Модуль 1					Модуль 2						
Змістовий модуль 1 (5 занять)					Змістовий модуль 2 (4заняття)				МКР 1	МКР 2	
20					20				30	30	100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9			
4	4	4	4	4	5	5	5	5			
40					60						

Критерії оцінювання

- вміння аналізувати поставлені питання,
- вичерпність та аргументованість відповіді;
- логічний, послідовний виклад матеріалу;
- культура ведення дискусії;
- аргументована власна позиція;
- самостійність висновків;
- активна участь в обговоренні та в дискусіях;
- розуміння практичних аспектів аналізованого питання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. Перелік питань до іспиту.

1. Протомедіа в історії комунікації.
2. Нові інформаційні технології та технічні можливості сучасної культури.
3. Комп'ютерні мистецтва: експерименти з віртуальною реальністю.
4. Художньо-естетичні аспекти сучасних мас-медіа.
5. Кінематограф як пріоритетна складова сучасної медіакультури.
6. Відео- і кіноінсталяції: поєднання статичної і динаміки зображення.
7. Віртуальні міфи і соціокультурна реальність сучасної України.
8. Людина телематична: зміна парадигми сприйняття.
9. Особливості комунікації «людина-екран».
10. Нові медіатехнології та поява сучасних хмарних сервісів: культурологічний аналіз перспектив і небезпек.
11. Діалектика об'єктивного і суб'єктивного в процесі фотографування.
12. Віртуалізація сучасної культури: загрози і перспективи.
13. Сучасне мистецтво в контексті медіакультури.
14. Особливості презентації медіамистецтва у виставкових галереях та музеях.
15. Поняття віртуальності: культурологічний контекст.
16. Реклама в контексті міського ландшафту (на прикладах нашого міста).
17. Особливості українського короткохвильового радіоэфіру.
18. Суперечливий характер впливу телебачення на свідомість і культурний рівень глядача.
19. Зміни в структурі індустрії розваг під впливом сучасних медіазасобів.
20. Специфіка віртуальної природи реклами.
21. Банерні сервіси і банерні мережі як засоби поширення рекламного контенту.
22. Структура телепрограм провідних сучасних українських телеканалів.
23. Просторово-часові параметри відео- і кіноінсталяцій.
24. Розвиток радіомереж в контексті сучасної культури.
25. Розкрити зміст поняття «гіперреальності» за Ж.Бодріаром.
26. Гарячі та холодні медіа: критерії розмежування і сучасні видозміни.
27. Типологія провідних функцій телевіртуального.
28. Формально-технічна та змістовна еволюція фотографії в контексті культури.
29. Фотографування як пізнання та інтерпретація реальності.
30. Зміст та характеристика поняття медіаіммунітету.
31. Маніпулятивні можливості традиційних та нових медіа.
32. Нові інтерактивні ЗМІ і проблема майбутнього традиційних мас-медіа?
33. Онлайн-журналістика та її різновиди. Чи є блогерство різновидом журналістики?
34. Суспільні медіа: їх особливості та основні ознаки.
35. Соціальні медіа та соціальні мережі.
36. Чи призведе розвиток електронної книги до занепаду книгодрукування?
37. Звукозапис в історії медіакультури.
38. Різновиди друкованих видань: підходи до класифікації.
39. Трансформації традиційних медіа в умовах глобальних мереж.
40. Проблема дотримання авторських прав на медіаконтент в умовах поширення онлайн-бібліотек та файлообмінників.
41. Медіакритика: її сутність і призначення.
42. Фейкові новини як проблема сучасної медіакультури.
43. «Медіаекологія»: її зміст і призначення.
44. Медіавірус і його роль в сучасній культурі.
45. Таблоїди як різновид традиційних і нових медіа..

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баришполец О.Т., Найдьонова Л.А., Мироненко Г.В., Голубева О.Є. Медиакультура особистості: соціально-психологічний підхід. – Київ: Міленіум, 2010. - 440 с.
2. Берген Рональд. Кино. Путеводитель по жанрам – М.: Кладезь-Букс, 2012. – 160 с.
3. Берегова О. М. Сучасні комунікаційні технології в культурі України. – Київ, [б. в.], 2006. - 180 с.
4. Бернерс-Лі Т. Заснування Павутини: З чого починалася і до чого прийде Всесвітня мережа / Перекл. з англ. А. Іщенка. — К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 207 с.
5. Бурдье П. Про телебачення і журналістику // Незалежний культурологічний
6. Викентьев И. Л. Приемы рекламы и public relations. — СПб.: ТРИЗ- ШАНС, 1995. — 228 с.
7. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: Дослідження категорії громадянське суспільство. – Львів: Літопис, 2000. – 318 с.
8. Гатальська С.М. Філософія культури. Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 328 с. – С.239-320.
9. Гід журналіста. – К., 1998. – 96 с.
10. Грачев Г.В. Личность и общество: информационно-психологическая безопасность и психологическая защита. М.: ПЕРСЭ, 2003.
11. Дворко Н.И. Профессия - режиссер мультимедиа– Спб., 2004. – 160 с.
12. Демченко В. Медіа і суспільство: міфи та реальність // Медіакритика. - 2003. - N 2.
13. Дерябин А. Средства массовой интерпретации// nsu.ru/psych/internet/bits/
14. Десятерик Д. Порочна зірка кінематографа // День. - 1998. - 8 груд.
15. Дискурс українських медій. — К.: Критика, 2010. — 655 с.
16. Довідник. Журналістика та медіа: Енциклопедія / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьорксен. — К.: ЦВП, АУП. — 529 с.
17. Енциклопедія електронних мас-медіа. У 2 т. Машенко І.Г. – Запоріжжя: Дике Поле, 2006.
18. Енциклопедія постмодерну. – К.: Основи, 2003. – 503 с.
19. Журавлева В. М. 250 советов фотографу, - М. – 1991, 47 с.
20. Зернецька О.В. Нові засоби масової комунікації (соціокультурний аспект). – Київ: Наук. Думка, 1993. - 132 с.
21. Иванов В. Ф. Аспекты массовой коммуникации: Часть I. Информация и коммуникация: Монография. — Киев: ЦВП, 2009. — 190с.
22. Иванов В. Ф. Аспекты массовой коммуникации: Часть II. Массовая коммуникация: Монография. — Киев: ЦВП, 2009. — 109 с.
23. Иванов В. Ф. Аспекты массовой коммуникации: Часть III. Теории и модели массовой коммуникации: Монография. — Киев: ЦВП, 2009. — 330 с.
24. Йоргенсен М. В., Филлипс Л. Дж. Дискурс-анализ. Теория и метод. — Харьков: Изд-во «Гуманитарный центр», 2008. — 352 с.
25. Иванов В., Сердюк В. Журналістська етика: 3-є вид., випр. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008.— 224 с.
26. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. — К.: Орияны, 2000. — 448 с.
27. Кириллова Н. Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. – Москва: Академ. Проект, 2006. -448 с.
28. Ковтун Ю.М. Курс „Медіаосвіта”. Експериментальний посібник 10 клас.
29. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні. електронний ресурс http://www.ispp.org.ua/bibl_2.htm
30. Косюк О.М. Теорія масової комунікації. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. - 384 с.
31. Кузнецова Т.В. Аксиологічні моделі мас-медійної інформації. – Суми: Унів. кн., 2010. - 304 с.
32. Культурология. XX век. Словарь. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 640 с.
33. Лебедев-Любимов А. Н. Психология рекламы. — СПб.: Питер, 2003. — 368 с.
34. Лігачова Н., Черненко С., Иванов В., Дацюк С. Маніпуляції на ТБ. — К.: Телекритика Інтерьюз, 2003. — 190 с. Кулик В.
35. Мастерство продюсера кино и телевидения. – М.: Юнити, 2007. – 864 с.
36. Медиаобразование // Российская педагогическая энциклопедия. Т.1/гл. ред. В.В.Давыдов. М.: Большая российская энциклопедия, 1993.

37. Медіа-культура особистості: соціально-психологічний підхід / За ред. Л. А. Найдюнової, О. Т. Барішпольця. — К.: Міленіум, 2009. — 440 с.
38. Медіаосвіта // Енциклопедія освіти /акад.. пед. наук України; головний ред.. В.Г.Кремень. 0 К.: Юрінком Інтер, 2008. - с. 481- 482
39. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л., Іванова Т., Мірошніченко Ю. – 2-ге вид., стер. – К.: АУП, ЦВП, 2012. – 58 с.
40. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр вільної преси, 2012. — 352 с.
41. Музыкальная психология. Хрестоматия. Сост. М. С. Старчеус. - М., 1992.
42. Мультимедиа в образовании : специализированный учебный курс / Бент Б. Андресен, Катя ван ден Бринк ; авторизованный пер.
43. Мультимедиа в образовании: специализированный учебный курс / Бент Б. Андерсен, Катя Ван Дер Бринк – М.: Дрофа, 2007. – 224 с.
44. Орлов А. Аниматограф и его анима. Психогенные аспекты экранных технологий. — М: ИМПЭТО, 1995. — 384 с.
45. Основы драматургии и режиссуры рекламного видео. Творческая мастерская рекламиста. И. Б. Шубина. – М.: ИКЦ Март, 2004. – 320 с.
46. Плахов А. Всего 33. Звезды мировой кинорежиссуры. - Винница: АКВИЛОН, 1999. - 464 стр.
47. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння / Studmed.ru_potyatynik-b-meda-klyuch-do-rozumnyu_0dfced0c788
48. Почепцов Г. Контроль над разумом. — Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. — 350 с.
49. Пронин А. Как написать хороший сценарий – М.: Азбука-Классика, 2008. – 288 с.
50. Профессия - продюсер кино и телевидения. Практические подходы. – М.: Юнити-Дана, 2010. – 712 с.
51. Публіцистика. Масова комунікація: медіа енциклопедія / За заг. ред. В. Ф. Іванова. — К.: АУП, ЦВП, 2007. — 778 с.
52. Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / за загал. ред. В.Ф.Іванова. – К., 2007. – 780 с.
53. Роллингз Э., Моррис Д. Проектирование и архитектура игр. — Москва: «Вильямс», 2006. — 1040 с.
54. Романовский И.И. Масс-медиа. Словарь терминов и понятий. М.: Изд-во Союза журналистов России, 2004. с англ. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : Дрофа, 2007. 224 с. : ил.
55. Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. – К.,1996.
56. Спичкин А.В. Что такое медиаобразование. Курган: Изд-во Ин-та пов. квалификации и переподготовки кадров работников образования, 1999.
57. Сучасний медіаменеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. — К.: ЦВП, АУП, 2008. — 300 с.
58. Український енциклопедичний кінословник. Т. 1. Основні терміни та поняття / Уклад.: С. Д. Безклубенко; О. Г. Рутковський; Київ. нац. ун-т культури і мистец., Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України. — Вінниця: КНУКІМ, 2006. — 500 с.
59. Федоров А. В. Медиаобразование: история, теория и методика. — Ростов: ЦВВР, 2001. — 708 с. Череповська Н.І. Візуальна медіакультура учнів ЗОШ - Київ, - Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, - 2010, - 155 с.
60. Федоров А.В. Развитие медиакомпетентности и критического мышления студентов педагогического вуза. М.: Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2007.
61. Федоров А.В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности. Таганрог: Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2010. – 64 с.
62. Фрумкин Г. М. Сценарное мастерство – М.: Гаудеамус, 2011. – 224 с.
63. Фрумкин Г. М. Телевизионная режиссура. Введение в профессию.– М: Академический проект, 2009. – 144 с.
64. часопис "Г". 2004. - N 32 //www.ji.lviv.ua/n32texts/N32-svoboda htm
65. Шампандар А. Дж. Искусственный интеллект в компьютерных играх. — М.: «Вильямс», 2007. — 768 с.
66. Шариков А.В. Медиаобразование: мировой и отечественный опыт. – М.: Изд-во Академии педагогических наук, 1990.

67. Щербаченко Т. Як не заблукати в павутині – Львів: Видавництво Старого Лева, 2013. – 104 с.
68. Чабаненко М.В. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України. – Запоріжжя: ЗНУ, 2011. - 184 с.

12.1.Перелік рекомендованих для курсу онлайн-ресурсів.

1. <http://www.youtube.com/> – відеохостінг «Youtube»;
2. <http://www.facebook.com/> – соціальна мережа «Facebook»;
3. <http://www.vk.com/> – соціальна мережа «Вконтакте»;
4. <http://www.twitter.com/> – сервіс мікроблогів «Twitter»;
5. <http://www.livejournal.com/> – сервіс для ведення блогів «LiveJournal»;
6. <http://uk.wikipedia.org/> - мережева енциклопедія «Вікіпедія»;
7. <http://www.aup.com.ua/> - Академія Української Преси;
8. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> – український лінгвістичний портал «Словники України»;
9. <http://www.idea-ukraine.org/> – проект «Відкритий світ інформаційних технологій»;
10. <http://www.4uth.gov.ua/> – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва (м. Київ);
11. <http://www.chl.kiev.ua/> – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей;
12. <http://www.nbuv.gov.ua/> – веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (м. Київ);
13. <http://www.nplu.org/> – веб-сайт Національної парламентської бібліотеки України (м. Київ);
14. <http://www.loc.gov/> – веб-сайт Бібліотеки Конгресу США;
15. <http://prostir.museum/> – портал «Музеї України»;
16. <http://www.louvre.fr/> - веб-сайт музею Лувр (Франція);
17. <http://muzeimira.ru/samye-izvestnye-muzei-mira> - веб-сайт «Музеї Мира»;
18. <http://www.kontorakuka.ru/museums/main.htm?right=http://www.kontorakuka.ru/museums/right.htm> - веб-сайт «Контора Кука»: Кращі музеї Європи і світу-інформація про історію та колекції;
19. http://www.ph4.ru/virtur_virtual-museum.ph4/ - веб-сайт «Віртуальні музеї та галереї світу»;
20. <http://pinchukartcentre.org/> - сайт музею сучасного мистецтва «PinchukArtCentre»;
21. <http://osvita.mediasapiens.ua/> - веб-сайт «Медіаграмотність»;
22. <http://www.mediakrytyka.info/> - веб-сайт «Медіакритика»;
23. <http://www.kinopoisk.ru/> - веб-сайт присвячений кіно «Кинопоиск»;
24. <http://www.kinomania.ru/> - веб-сайт присвячений кіно «Киномания»;
25. <http://www.imdb.com/> - веб-сайт «Internet Movie Database»;
26. <http://dir.pro-kino.com/> - каталог кіносайтів;
27. <http://www.ukrpress.com/> - каталог онлайн-версій українських друкованих видань та інших ЗМІ;
28. <http://www.proradio.org.ua/> - веб-сайт «ProRadio»;
29. <http://myradio.ua/fmradio/> - каталог кращих FM-радіостанцій;
30. <http://sradio.ru/country/%D3%EA%F0%E0%E8%ED%E0/> – перелік FM та Інтернет-радіостанцій України;
31. <http://www.fdr.com.ua/> - радіокомпанія «ФДР»;
32. <http://top.ucoz.ua/> - рейтинг веб-сайтів України;
33. <http://top.bigmir.net/> - рейтинг веб-сайтів України за версією порталу «Bigmir.net»;
34. <http://www.bravica.ru/media/music.htm/> - рейтинг кращих музичних сайтів;
35. <http://funphoto.ua/> - веб-сайт про фото «funPhoto»;
36. <http://www.photosight.ru/> - веб-сайт про фото «Фото.сайт»;
37. <http://www.arttutorials.ru/> - веб-сайт з уроками по фотомонтажу;
38. <http://www.hurtom.com/portal/> - веб-сайт підтримки всього українського;
39. <http://www.telekritika.ua/> - медіа-ресурс «Телекритика»;

40. <http://comin.kmu.gov.ua/> - Державний комітет телебачення і радіомовлення України;
41. <http://www.simon.ua/saityoreklame,marketinge,pr.htm/> - каталог сайтів про рекламу;
42. <http://www.adme.ru/> - сайт про творчість: реклама, дизайн, фотографія;
43. <http://gamau.net/> - український ігровий портал;
44. <http://playua.in.ua/social/groups/> - сайт присвячений комп'ютерним іграм;
45. http://sound.nf.ua/kliyentam/stvorennya_audioknygu/ - створення аудіокниги;
46. <http://audiokniga.org.ua/> - веб-сайт про аудіокниги та музичну індустрію.